

TH. A. H. VAN HARDERWIJCK,
DIRECTEUR HAAGSCHE AMBACHTSSCHOOL.

Donderdag 11 September j.l. was er feest in de 's-Gravenhaagsche Ambachtsschool.

Het was veertig jaren geleden dat deze onderwijs-richting werd opgericht.

Tal van genoodigden kwamen bij deze gelegenheid bijeen om een blijk te geven van hun belangstelling in de school en in het onderwijs.

Ongetwijfeld mag het een gelukkig verschijnsel heeten, dat er zoo'n groote belangstelling bestaat, want deze is noodig om een zoo belangrijke zaak als ambachtsonderwijs meer en meer algemeen bekend te doen worden.

Wie van nabij de evolutie, die zich geleidelijk in bijkans elke industrie vertoont met aandacht heeft gevolgd zal moeten erkennen, dat het een noodzakelijkheid is, waarvan de eisch steeds meer gebiedend spreekt, dat de prestatie van den werkmán beter wordt, maar ook zal hij opgemerkt hebben, dat er nog zoo héél veel hapert aan de wijze waarop de jongen in de werkplaats tot werkmán wordt ontwikkeld.

Terecht wordt er in bijkans alle vakken over het gebrek aan geoefend personeel geklaagd, maar men mag niet tevreden zijn met het uiten dezer klacht alleen. Wil men vooruit-ziend zijn, dan heeft men zich bezig te houden met de vraag: hoe men dit euvel kan helpen bestrijden.

Zoo lang de wereld bestond en zoo lang zij nog zal blijven bestaan, zal elk mensch met andere capaciteiten van geest en hand begaafd zijn.

Men kan niet alle menschen over één kam scheren. Maar toch zijn de groepen waarin men de aspirant-gezellen kan verdeelen zonder al te groote moeite te omlijnen.

En daarna is het mogelijk om datgene wat elke groep noodig heeft om in het leven rée vooruit te komen, te vinden. De werkplaats als opleidingsinstituut biedt groote voordeelen, waaraan echter zeker, bij de bestaande productiewijze, nog veel grooter nadeelen verbonden zijn. Er zijn nog tal van patroons en gezellen die zich verzetten tegen „schoolsch” onderwijs voor de opleiding in het vak.

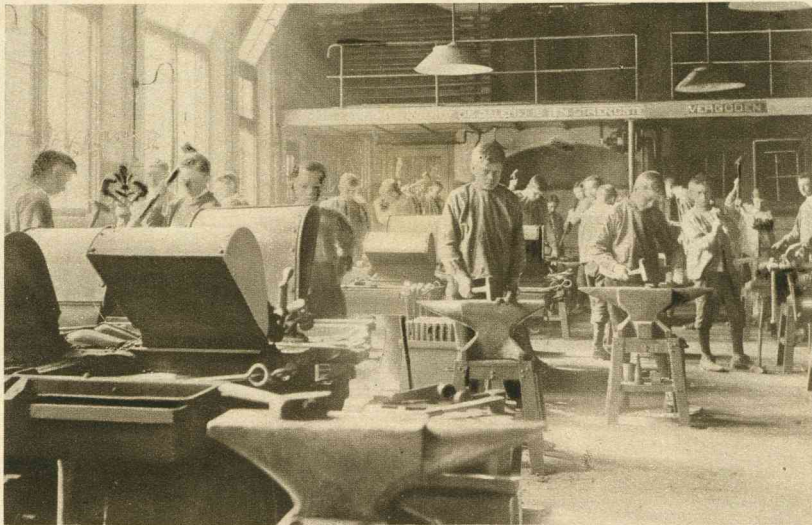
„Een vak, een ambacht, is een zaak van de practijk, waarbij de harde werkelijkheid de beste lessen geeft. Geen opvoeding tot goed werkmán kan dus gegrondvest worden op een inrichting die niet de harde practijk behoeft te bezitten. Een jongen van de vakschool komend is een heertje, die heel wat meent te weten, in theorie wel wat kent, maar in de werkplaats, waar hij dan toch terecht moet komen, met verkeerde handen staat”, zoo is het oordeel, het m. i. geheel verkeerde oordeel, van velen. Van velen, dit moet ik erbij voegen, die meestal niet met de ambachtsschool en de door haar bereikte resultaten voldoende hebben kennis gemaakt.

Het verkeerde van deze hierboven aangeduide beoordeeling zal direct in het oog springen als men deze stelling op dezelfde wijze voor andere zaken gaat toepassen.

Lezen, schrijven, rekenen, zijn ook alle dingen die in de harde practijk van het leven noodzakelijk zijn en toch wordt de grondkennis daarvan op een school gegeven. Waarom

EEN BELANGRIJK FEEST EENER NUTTIGE INSTELLING

MET FOTO'S VAN J. B. HYMANS.

AFDEELING: INSTRUMENTMAKERIJ.

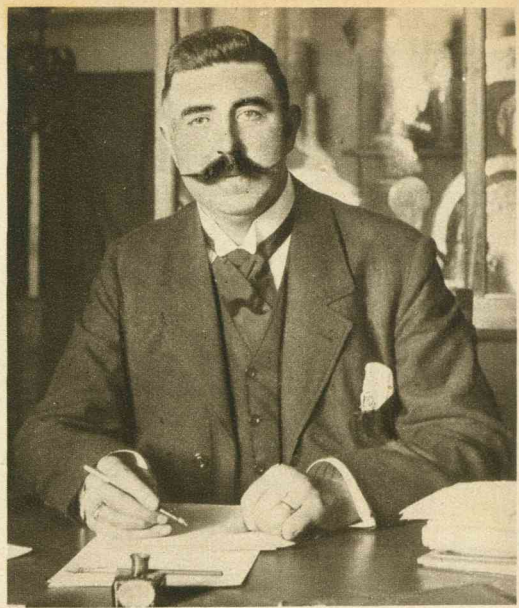
AFDEELING: MACHINE-BANKWERKEN.

AFDEELING: SCHILDEREN.

AFDEELING: SMEDERIJ.

A. VONK,
ADJ.-DIRECTEUR.

dan ook niet de grondkennis voor de uitoefening van andere eigenschappen op de school geleerd?

Wie zich eerlijk tegenover de ambachtsschool en het ambachtsschoolonderwijs stelt moet daarvan geen wonderen verlangen.

De ambachtsschool is bestemd om den aspirant-werkman de kennis bij te brengen die hem in staat stelt in de werkplaats te komen met een grondslag van weten, waardoor hij zich met behulp van de praktische ervaring spoedig tot een kundig gezelschap kan ontwikkelen.

De ambachtsschool is voor den werkmán, wat Handels-school of Gymnasium voor den handelman of studeerende is.

Beter te verdedigen dan de opvatting van hen, die tegen elk ambachtsonderwijs buiten de werkplaats zijn, is de meening van degenen, die zeggen: de goede oplossing vindt men wanneer men aan het onderricht en het praktische leven in de werkplaats het theoretisch ambachts(avond)school verbindt.

En in die richting wordt goed werk gedaan. Toch heeft het ambachtsschoolonderwijs als voorbereiding vóór de komst in werkplaats zijn voordeel.

De leerling die zoo toegerust in de werkplaats komt, moge wel eens in het eerste oogenblik wat vreemd staan, bij eenigen aanleg zal spoedig blijken, dat hij dezen eersten schroom overwint en toont dat hij met zijn zoo veel betere voorbereiding ook voor het vervolg aan de spits komt te staan.

De lezer vergeve mij deze korte uitwijding op een gebied dat mijn sympathie zoo ten volle heeft, omdat ik van de belangrikheid geheel overtuigd ben. Ik keer terug tot de feestvierende school, waarvan wij hierbij enkele interieurs geven met de portretten van den zoo verdienstelijken directeur en adj.-directeur, benevens der vele leeraren.

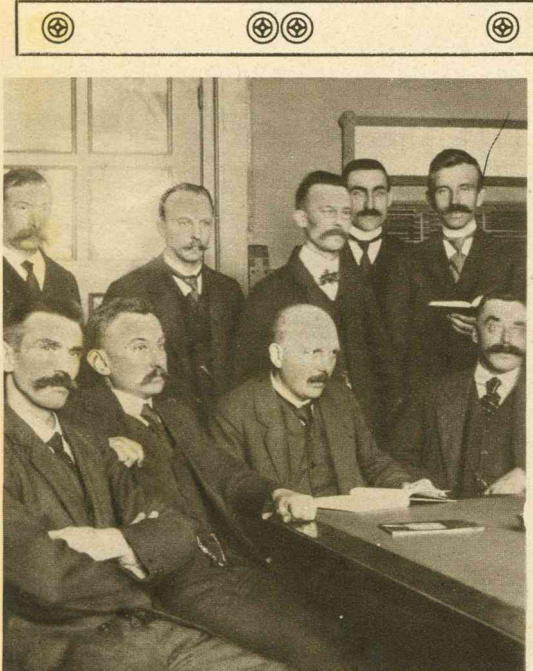
Er bestaan pl.m. 60 ambachtsscholen in ons land, doch de Haagse school met zijn 550 leerlingen is het sterkst bevolkt.

In het gebouw zijn 36 werkplaatsen, teeken- en theorie-zalen en het onderwijs wordt gegeven door 34 leeraren in de vakken: timmeren, meubelen, smeden en machine-bankwerken, instrumentmaken en electrisch bedrijf, koperbewerking, schilderen, letterzetten en boekdrukken; terwijl er nog speciale cursussen zijn voor chauffeurs en gasfitters.

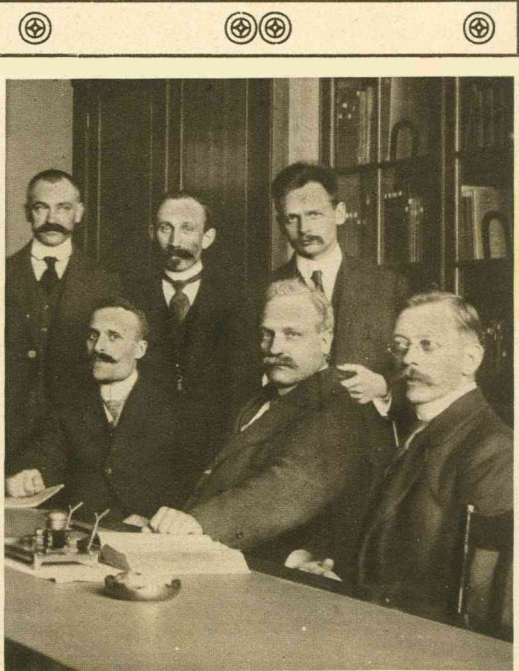
Dit is een mooi succes, vooral wanneer men weet met welke bescheiden middelen deze instelling is begonnen.

Een woord van lof aan bestuur, directie en leeraren voor den ijver die noodig was om zoover te komen.

En een woord van hoop en vertrouwen in de toekomst bij dit zoo heugelijk en belangrijk feest.

EEN GROEP LEERAREN.

EEN GROEP LEERAREN.